CAMBRIDGE

Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

ΗΛΕΚΤΡΑ.

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

CAMBRIDGE

Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΧΟΡΟΣ.
ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

CAMBRIDGE
Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

Ὦ ΤΟΥ στρατηγήσαντος ἐν Τροίᾳ ποτὲ
Ἀγαμέμνονος παῖ, νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι
παρόντι λεύσσειν, ὧν πρόθυμος ἦσθ' ἀεί.
τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος οὑπόθεις τόδε,
τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος Ἰνάχου κόρης·
αὕτη δ', Ὀρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ
ἀγορὰ Λύκειος· οὑξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε
Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός· οἷ δ' ἱκάνομεν,
φάσκειν Μυκήνας τὰς πολυχρύσους ὁρᾶν,
πολύφθορόν τε δῶμα Πελοπιδῶν τόδε,
ὅθεν σε πατρὸς ἐκ φόνων ἐγώ ποτε
πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης λαβὼν
ἤνεγκα κἀξέσωσα κἀξεθρεψάμην
τοσόνδ' ἐς ἥβης, πατρὶ τιμωρὸν φόνου.
νῦν οὖν, Ὀρέστα, καὶ σὺ φίλτατε ξένων
Πυλάδη, τί χρὴ δρᾶν ἐν τάχει βουλευτέον·
ὡς ἡμὶν ἤδη λαμπρὸν ἡλίου σέλας
ἑῷα κινεῖ φθέγματ' ὀρνίθων σαφῆ,
μέλαινά τ' ἄστρων ἐκλέλοιπεν εὐφρόνη.
πρὶν οὖν τιν' ἀνδρῶν ἐξοδοιπορεῖν στέγης,

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

CAMBRIDGE

Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

ξυνάπτετον λόγοισιν· ὡς ἐνταῦθ᾽ ἐμὲν
ἵν᾽ οὐκέτ᾽ ὀκνεῖν καιρός, ἀλλ᾽ ἔργων ἀκμή.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν προσπόλων, ὥς μοι σαφῆ
σημεῖα φαίνεις ἐσθλὸς εἰς ἡμᾶς γεγώς.
ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενής, κἂν ᾖ γέρων,
ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν,
ἀλλ᾽ ὀρθὸν οὖς ἵστησιν, ὡσαύτως δὲ σὺ
ἡμᾶς τ᾽ ὀτρύνεις καὐτὸς ἐν πρώτοις ἕπει.
τοιγὰρ τὰ μὲν δόξαντα δηλώσω, σὺ δὲ
ὀξεῖαν ἀκοὴν τοῖς ἐμοῖς λόγοις διδούς,
εἰ μή τι καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον.
ἐγὼ γὰρ ἡνίχ᾽ ἱκόμην τὸ Πυθικὸν
μαντεῖον, ὡς μάθοιμ᾽ ὅτῳ τρόπῳ πατρὶ
δίκας ἀροίμην τῶν φονευσάντων πάρα,
χρῇ μοι τοιαῦθ᾽ ὁ Φοῖβος ὧν πεύσει τάχα·
ἄσκευον αὐτὸν ἀσπίδων τε καὶ στρατοῦ
δόλοισι κλέψαι χειρὸς ἐνδίκους σφαγάς.
ὅτ᾽ οὖν τοιόνδε χρησμὸν εἰσηκούσαμεν,
σὺ μὲν μολών, ὅταν σε καιρὸς εἰσάγῃ,
δόμων ἔσω τῶνδ᾽, ἴσθι πᾶν τὸ δρώμενον,
ὅπως ἂν εἰδὼς ἡμὶν ἀγγείλῃς σαφῆ.
οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ
γνῶσ᾽, οὐδ᾽ ὑποπτεύσουσιν ὧδ᾽ ἠνθισμένον.
λόγῳ δὲ χρῶ τοιῷδ᾽, ὅτι ξένος μὲν εἶ
Φωκεύς, παρ᾽ ἀνδρὸς Φανοτέως ἥκων· ὁ γὰρ
μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων.
ἄγγελλε δ᾽ ὅρκον προστιθεὶς ὁθούνεκα
τέθνηκ᾽ Ὀρέστης ἐξ ἀναγκαίας τύχης,
ἄθλοισι Πυθικοῖσιν ἐκ τροχηλάτων

21 f. ὡς ἐνταῦθ᾽ ἵνα | οὐκ ἔστ᾽ ἔτ᾽ ὀκνεῖν καιρός conj. Hotchkis (but with ἔστιν instead of ἔστ᾽ ἔτ᾽). 47 ὅρκῳ MSS.: corr. Reiske.

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

CAMBRIDGE

Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

δίφρων κυλισθείς· ὧδ᾽ ὁ μῦθος ἑστάτω.
ἡμεῖς δὲ πατρὸς τύμβον, ὡς ἐφίετο,
λοιβαῖσι πρῶτον καὶ καρατόμοις χλιδαῖς
στέψαντες, εἶτ᾽ ἄψορρον ἥξομεν πάλιν,
τύπωμα χαλκόπλευρον ἠρμένοι χεροῖν,
ὃ καὶ σὺ θάμνοις οἶσθά που κεκρυμμένον,
ὅπως λόγῳ κλέπτοντες ἡδεῖαν φάτιν
φέρωμεν αὐτοῖς, τοὐμὸν ὡς ἔρρει δέμας
φλογιστὸν ἤδη καὶ κατηνθρακωμένον.
τί γάρ με λυπεῖ τοῦθ᾽, ὅταν λόγῳ θανὼν
ἔργοισι σωθῶ κἀξενέγκωμαι κλέος;
δοκῶ μέν, οὐδὲν ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν.
ἤδη γὰρ εἶδον πολλάκις καὶ τοὺς σοφοὺς
λόγῳ μάτην θνῄσκοντας· εἶθ᾽ ὅταν δόμους
ἔλθωσιν αὖθις, ἐκτετίμηνται πλέον·
ὡς κἄμ᾽ ἐπαυχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἄπο
δεδορκότ᾽ ἐχθροῖς ἄστρον ὣς λάμψειν ἔτι.
ἀλλ᾽, ὦ πατρῴα γῆ θεοί τ᾽ ἐγχώριοι,
δέξασθέ μ᾽ εὐτυχοῦντα ταῖσδε ταῖς ὁδοῖς,
σύ τ᾽, ὦ πατρῷον δῶμα· σοῦ γὰρ ἔρχομαι
δίκῃ καθαρτὴς πρὸς θεῶν ὡρμημένος·
καὶ μή μ᾽ ἄτιμον τῆσδ᾽ ἀποστείλητε γῆς,
ἀλλ᾽ ἀρχέπλουτον καὶ καταστάτην δόμων.
εἴρηκα μέν νυν ταῦτα· σοὶ δ᾽ ἤδη, γέρον,
τὸ σὸν μελέσθω βάντι φρουρῆσαι χρέος.
νὼ δ᾽ ἔξιμεν· καιρὸς γάρ, ὅσπερ ἀνδράσιν
μέγιστος ἔργου παντός ἐστ᾽ ἐπιστάτης.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ἰώ μοί μοι δύστηνος.

ΠΑ. καὶ μὴν θυρῶν ἔδοξα προσπόλων τινὸς
ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι, τέκνον.

52 λοιβαῖσι L: λοιβαῖς τε r. 57 φέρωμεν Γ: φέροιμεν L, vulg.

J. E. 5

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

CAMBRIDGE
Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

ΟΡ. ἆρ᾽ ἐστὶν ἡ δύστηνος Ἠλέκτρα; θέλεις
μείνωμεν αὐτοῦ κἀπακούσωμεν γόων;
ΠΑ. ἥκιστα· μηδὲν πρόσθεν ἢ τὰ Λοξίου
πειρώμεθ᾽ ἔρδειν κἀπὸ τῶνδ᾽ ἀρχηγετεῖν,
πατρὸς χέοντες λουτρά· ταῦτα γὰρ φέρει
νίκην τ᾽ ἐφ᾽ ἡμῖν καὶ κράτος τῶν δρωμένων.

στρ. ΗΛ. ὦ φάος ἁγνὸν
καὶ γῆς ἰσόμοιρ᾽ ἀήρ, ὥς μοι
πολλὰς μὲν θρήνων ᾠδάς,
πολλὰς δ᾽ ἀντήρεις ᾔσθου
στέρνων πληγὰς αἱμασσομένων,
ὁπόταν δνοφερὰ νὺξ ὑπολειφθῇ·
τὰ δὲ παννυχίδων ἤδη στυγεραὶ
ξυνίσασ᾽ εὐναὶ μογερῶν οἴκων,
ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ
πατέρ᾽, ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
φοίνιος Ἄρης οὐκ ἐξένισεν,
μήτηρ δ᾽ ἡμὴ χὡ κοινολεχὴς
Αἴγισθος, ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει·
κοὐδεὶς τούτων οἶκτος ἀπ᾽ ἄλλης
ἢ ᾽μοῦ φέρεται, σοῦ, πάτερ, οὕτως
αἰκῶς οἰκτρῶς τε θανόντος.

ἀντιστρ. ἀλλ᾽ οὐ μὲν δὴ
λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων,
ἔστ᾽ ἂν παμφεγγεῖς ἄστρων
ῥιπάς, λεύσσω δὲ τόδ᾽ ἦμαρ,
μὴ οὐ τεκνολέτειρ᾽ ὥς τις ἀηδὼν
ἐπὶ κωκυτῷ τῶνδε πατρῴων

81 *κἀπακούσωμεν* Nauck: *κἀνακούσωμεν* MSS. 87 *ἰσόμοιρος* MSS.: corr. Porson. 105 f. The MSS. have *λεύσσω* twice, after *ἔστ᾽ ἂν* and after *ῥιπάς*: Hermann deleted it in the former place.

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

CAMBRIDGE

Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

πρὸ θυρῶν ἠχὼ πᾶσι προφωνεῖν.
ὦ δῶμ' Ἀΐδου καὶ Περσεφόνης,
ὦ χθόνι' Ἑρμῆ καὶ πότνι' Ἀρά,
σεμναί τε θεῶν παῖδες Ἐρινύες,
αἳ τοὺς ἀδίκως θνῄσκοντας ὁρᾶθ',
αἳ τοὺς εὐνὰς ὑποκλεπτομένους,
ἔλθετ', ἀρήξατε, τείσασθε πατρὸς
φόνον ἡμετέρου,
καί μοι τὸν ἐμὸν πέμψατ' ἀδελφόν·
μούνη γὰρ ἄγειν οὐκέτι σωκῶ
λύπης ἀντίρροπον ἄχθος.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'. ὦ παῖ, παῖ δυστανοτάτας
2 Ἠλέκτρα ματρός, τίν' ἀεὶ τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγὰν
3 τὸν πάλαι ἐκ δολερᾶς ἀθεώτατα
4 ματρὸς ἁλόντ' ἀπάταις Ἀγαμέμνονα
5 κακᾷ τε χειρὶ πρόδοτον; ὡς ὁ τάδε πορὼν
6 ὄλοιτ', εἴ μοι θέμις τάδ' αὐδᾶν.
ΗΛ. 7 ὦ γενέθλα γενναίων,
8 ἥκετ' ἐμῶν καμάτων παραμύθιον.
9 οἶδά τε καὶ ξυνίημι τάδ', οὔ τί με
10 φυγγάνει· οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόδε,
11 μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στενάχειν πατέρ' ἄθλιον.
12 ἀλλ' ὦ παντοίας φιλότητος ἀμειβόμεναι χάριν,
13 ἐᾶτέ μ' ὧδ' ἀλύειν,
14 αἰαῖ, ἱκνοῦμαι.

113 f. ὁρᾶθ', | αἳ τοὺς Dobree: ὁρᾶτε, | τοὺς MSS. 124 ἀθεωτάτας MSS.: corr. Erfurdt, Porson. 129 After γενναίων the MSS. add πατέρων (or τοκέων r): del. Monk, Hermann.

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

CAMBRIDGE

Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

ἀντ. α΄. ΧΟ. ἀλλ' οὔτοι τόν γ' ἐξ 'Αΐδα
2 παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἀνστάσεις οὔτε γόοις
οὔτε λιταῖσιν·
3 ἀλλ' ἀπὸ τῶν μετρίων ἐπ' ἀμήχανον
4 ἄλγος ἀεὶ στενάχουσα διόλλυσαι,
5 ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν οὐδεμία κακῶν.
6 τί μοι τῶν δυσφόρων ἐφίει;
ΗΛ. 7 νήπιος ὃς τῶν οἰκτρῶς
8 οἰχομένων γονέων ἐπιλάθεται.
9 ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρεν φρένας,
10 ἃ Ἴτυν, αἰὲν Ἴτυν ὀλοφύρεται,
11 ὄρνις ἀτυζομένα, Διὸς ἄγγελος.
12 ἰὼ παντλάμων Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν,
13 ἅτ' ἐν τάφῳ πετραίῳ
14 αἰεὶ δακρύεις.

στρ. β΄. ΧΟ. οὔτοι σοὶ μούνᾳ, τέκνον, ἄχος ἐφάνη βροτῶν,
2 πρὸς ὅ τι σὺ τῶν ἔνδον εἶ περισσά,
3 οἷς ὁμόθεν εἶ καὶ γονᾷ ξύναιμος,
4 οἵα Χρυσόθεμις ζώει καὶ Ἰφιάνασσα,
5 κρυπτᾷ τ' ἀχέων ἐν ἥβᾳ,
6 ὄλβιος, ὃν ἁ κλεινὰ
7 γᾶ ποτε Μυκηναίων
8 δέξεται εὐπατρίδαν, Διὸς εὔφρονι
9 βήματι μολόντα τάνδε γᾶν Ὀρέσταν.
ΗΛ. 10 ὅν γ' ἐγὼ ἀκάματα προσμένουσ', ἄτεκνος,
11 τάλαιν' ἀνύμφευτος αἰὲν οἰχνῶ,
12 δάκρυσι μυδαλέα, τὸν ἀνήνυτον
13 οἶτον ἔχουσα κακῶν· ὁ δὲ λάθεται
14 ὧν τ' ἔπαθ' ὧν τ' ἐδάη. τί γὰρ οὐκ ἐμοὶ

139 οὔτε γόοις οὔτε λιταῖσιν L, vulg. (λιταῖς r): οὔτε γόοισιν οὔτ' εὐχαῖς conj. Erfurdt (οὔτε γόοισιν οὔτ' ἄνταις Hermann). 160—163 The MSS. and older edd. give these four vv. to Electra: corr. Tyrwhitt, Reiske. 164 ὅν γ' ἐγὼ Hermann: ὃν ἔγωγ' MSS.

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org

ἔρχεται ἀγγελίας ἀπατώμενον;
ἀεὶ μὲν γὰρ ποθεῖ,
ποθῶν δ᾽ οὐκ ἀξιοῖ φανῆναι.

ἀντ. β΄. ΧΟ. θάρσει μοι, θάρσει, τέκνον· ἔτι μέγας οὐρανῷ
Ζεύς, ὃς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει·
ᾧ τὸν ὑπεραλγῆ χόλον νέμουσα
μήθ᾽ οἷς ἐχθαίρεις ὑπεράχθεο μήτ᾽ ἐπιλάθου.
χρόνος γὰρ εὐμαρὴς θεός.
οὔτε γὰρ ὁ τὰν Κρῖσαν
βούνομον ἔχων ἀκτὰν
παῖς Ἀγαμεμνονίδας ἀπερίτροπος,
οὔθ᾽ ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων.
ΗΛ. ἀλλ᾽ ἐμὲ μὲν ὁ πολὺς ἀπολέλοιπεν ἤδη
βίοτος ἀνέλπιστος, οὐδ᾽ ἔτ᾽ ἀρκῶ·
ἅτις ἄνευ τεκέων κατατάκομαι,
ἇς φίλος οὔτις ἀνὴρ ὑπερίσταται,
ἀλλ᾽ ἁπερεί τις ἔποικος ἀναξία
οἰκονομῶ θαλάμους πατρός, ὧδε μὲν
ἀεικεῖ σὺν στολᾷ,
κεναῖς δ᾽ ἀμφίσταμαι τραπέζαις.

στρ. γ΄. ΧΟ. οἰκτρὰ μὲν νόστοις αὐδά,
οἰκτρὰ δ᾽ ἐν κοίταις πατρῴαις
ὅτε οἱ παγχάλκων ἀνταία
γενύων ὡρμάθη πλαγά.
δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ κτείνας,
δεινὰν δεινῶς προφυτεύσαντες
μορφάν, εἴτ᾽ οὖν θεὸς εἴτε βροτῶν

174 ἔτι L^1: ἔστι L^c, A, vulg.—μέγας ἐν οὐρανῷ MSS.: ἐν del. Heath. 180 Κρῖσαν r: Κρίσαν L, vulg. 181 βούνομον L^1: βουνόμον L^c, A. 187 τεκέων Meineke (a conjecture found also in a Vienna MS., cod. Vindob. 281, of the 14th or 15th cent.): τοκέων MSS. 192 ἀμφίσταμαι r: ἀφίσταμαι L^1: ἐφίσταμαι L^c, A, vulg. 195 ὅτε σοι MSS.: corr. Hermann.

CAMBRIDGE

Cambridge University Press
978-1-107-42915-4 - The Electra of Sophocles: With a Commentary Abridged from the Larger Edition of Sir Richard C. Jebb
Gilbert A. Davies
Excerpt
More information

ἦν ὁ ταῦτα πράσσων.
ΗΛ. ὦ πασᾶν κείνα πλέον ἁμέρα
ἐλθοῦσ' ἐχθίστα δή μοι·
ὦ νύξ, ὦ δείπνων ἀρρήτων
ἔκπαγλ' ἄχθη,
τοὺς ἐμὸς ἴδε πατὴρ
θανάτους αἰκεῖς διδύμαιν χειροῖν,
αἳ τὸν ἐμὸν εἷλον βίον
πρόδοτον, αἵ μ' ἀπώλεσαν·
οἷς θεὸς ὁ μέγας Ὀλύμπιος
ποίνιμα πάθεα παθεῖν πόροι,
μηδέ ποτ' ἀγλαΐας ἀποναίατο
τοιάδ' ἀνύσαντες ἔργα.

ἀντ. γ'. ΧΟ. φράζου μὴ πόρσω φωνεῖν.
οὐ γνώμαν ἴσχεις ἐξ οἵων
τὰ παρόντ' οἰκείας εἰς ἄτας
ἐμπίπτεις οὕτως αἰκῶς;
πολὺ γάρ τι κακῶν ὑπερεκτήσω,
σᾷ δυσθύμῳ τίκτουσ' ἀεὶ
ψυχᾷ πολέμους· τὰ δὲ τοῖς δυνατοῖς
οὐκ ἐριστὰ πλάθειν.
ΗΛ. δεινοῖς ἠναγκάσθην, δεινοῖς·
ἔξοιδ', οὐ λάθει μ' ὀργά.
ἀλλ' ἐν γὰρ δεινοῖς οὐ σχήσω
ταύτας ἄτας,
ὄφρα με βίος ἔχῃ.
τίνι γάρ ποτ' ἄν, ὦ φιλία γενέθλα,
πρόσφορον ἀκούσαιμ' ἔπος,
τίνι φρονοῦντι καίρια;
ἄνετέ μ', ἄνετε, παράγοροι·
τάδε γὰρ ἄλυτα κεκλήσεται,

221 ἐν δεινοῖς...ἐν δεινοῖς MSS.: corr. Brunck.

© in this web service Cambridge University Press www.cambridge.org